

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
14 maart 2006

Ons kenmerk
BVE/I&I/2006-9445

Uw kenmerk

Onderwerp
Monitor Alfabetisering 2004-2005

Bijlage(n)
Monitor Alfabetisering 2004-2005 (Cinop)

Hierbij ontvangt u de **Monitor Alfabetisering 2004-2005**, die in opdracht van OCW door het Centrum voor innovatie van opleidingen (Cinop) is uitgevoerd.

Opzet

In verband met de totstandkoming van het Aanvalsplan Laaggeletterdheid 2006-2010 'Van A tot Z betrokken' zal de *volgende* monitor 2005-2006 een bredere opzet kennen. De huidige monitor is nog op dezelfde manier ingericht als in de voorgaande jaren. ROC's zijn benaderd met de vraag om per locatie op te geven hoeveel NT1-cursussen voor de doelgroep in het schooljaar 2004-2005 zijn uitgevoerd en hoeveel volwassenen in dat schooljaar aan die cursussen hebben deelgenomen.

Aanvulling

Om het blikveld alvast enigszins te verbreden, heeft het Cinop op verzoek van het ministerie van OCW een aanvullende *quick scan* uitgevoerd met als doel:

- inzicht te krijgen in de wervingsactiviteiten van de ROC's om meer laaggeletterde volwassenen te stimuleren een schrijf-, lees- en/of rekencursus in de Educatie te gaan volgen;
- inzicht te krijgen hoe de deelname aan het NT1-onderwijs in brede zin zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld en
- een eerste indruk te krijgen van de deelname aan schrijf-, lees- en/of rekencursussen voor laaggeletterden die buiten de reguliere educatieactiviteiten van ROC's worden aangeboden.

Uitkomsten

De belangrijkste bevindingen uit de monitor en de *quick scan* zijn als volgt.

- Het aantal deelnemers aan een basiscursus bij de ROC's bedroeg in 2004-2005 ca. 5500. Als we de gegevens over de afgelopen drie jaren bezien (achtereenvolgens: 5000, 5600 en 5300) blijkt, dat het aantal cursisten min of meer stabiel blijft.

Gelet op de ontwikkeling van de (basis)educatie, waarin de deelnemersaantallen de laatste jaren afnemen, is het verheugend dat de daling die zich vorig jaar ook leek aan te kondigen ten aanzien van het alfabetiseringsonderwijs, zich niet heeft doorgezet.

Positief is tevens dat wie eenmaal deelneemt, de opleiding doorgaans ook afrondt. De uitval uit het alfabetiseringsonderwijs is relatief laag: 1 op de 7 cursisten haakt voortijdig af.

- Ongeveer 6 op de 10 deelnemers zijn van autochtone afkomst, een op de drie is allochtoon. De groep volwassenen afkomstig uit de Antillen, Suriname en Aruba (de zogenaamde ASA's) is de afgelopen drie jaar vrij constant gebleven. Het percentage ligt iets onder de 10 procent.
- Een andere belangrijke doelgroep binnen trajecten voor laaggeletterden wordt gevormd door volwassenen (veelal van autochtone afkomst) die in hun jeugd speciaal onderwijs hebben gevolgd. Ongeveer 1 op de 7 cursisten behoort tot die groep. De deelname van deze groep volwassenen lijkt iets te stijgen, maar uitsluitel daarover kan pas worden gegeven als de geconstateerde trend zich de komende jaren verder doorzet.
- Er blijkt nog veel te winnen als het gaat om reïntegratietrajecten voor mensen met een lage vooropleiding c.q. laaggeletterden. De reïntegratiebureaus geven aan voorbereid te zijn op de doelgroep van laaggeletterden, maar stellen expliciet of impliciet dat ze afhankelijk zijn van de gemeenten (en het UWV) om die trajecten te kunnen realiseren.
- De landelijke bellijn 0800 – 023 4444 heeft afgelopen jaar (september 2004 - augustus 2005) 1082 relevante bellers geregistreerd. Dat is een toename van bijna 50 procent ten opzichte van het schooljaar 2003-2004. De toename lijkt vooral te danken aan de radiospotjes van SIRE en Nedwerk NT1 en aan de uitzending op de lokale tv van de serie 'Blokletters' van ETV (Educatieve Televisie). De uitzendingen van ETV worden bekeken door tienduizenden mensen.
- Een recent fenomeen bij de werving en toeleiding zijn de zogeheten ambassadeurs. Dit zijn deelnemers of ex-deelnemers die bij de werving en toeleiding worden betrokken. De contactpersonen op de ROC's gaven te kennen dat de ambassadeurs (of deelnemers die actief zijn in de werving) een zeer waardevolle bijdrage leveren aan de bewustwording van de problematiek, de werving en het onder de aandacht brengen van de problematiek bij toeleiders.

Conclusie

Om te komen tot betere resultaten over de gehele linie, zowel in het voorkomen als het bestrijden van laaggeletterdheid, is eind 2005 het Aanvalsplan Laaggeletterdheid 2006-2010 gelanceerd en met de vaste Kamercommissie voor OCW besproken (Tweede Kamer, vergaderstukken 2005-2006, 30 300 VIII nr. 142 resp. 174). Dit plan volgt de levensloop van de opgroeiende, lerende en werkende mens. Het gehele onderwijs, van A tot Z, van vroegschoolse educatie tot lerarenopleiding, wordt bij het tegengaan van laaggeletterdheid betrokken. Het plan omvat bovendien een culturele component (leesbevordering).

In het plan krijgen gemeenten en werkgevers een actieve rol. Er zal zoveel mogelijk worden aangesloten bij al bestaande plaatselijke en regionale initiatieven.

De bredere monitor 2005-2006 zal in verband hiermee cijfers of indicaties bevatten over de bestrijding van laaggeletterdheid en de maatregelen die hieraan op alle fronten moeten bijdragen.

Laaggeletterdheid is een complex probleem. Ik kan niet garanderen dat we dit probleem over vijf jaar opgelost hebben. Wel zijn de bewindslieden van OCW ervan overtuigd dat met het Aanvalsplan Laaggeletterdheid de condities daarvoor aanzienlijk verbeterd zijn.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Mark Rutte